

INSTITUT ZA ZDRAVLJE DRŽAVE NJUJORK

PROGRAM ZAŠTITE DECE OD TROVANJA OLOVOM

Olovo je otrovno za ljude. Posebno je opasno po decu. Ukoliko uđe u dečji organizam, olovo može da bude uzrok pojavama kao što su:

- Niži nivo inteligencije
- Problemi u ponašanju
- Problemi u rastu
- Anemija
- Oštećenje bubrega
- Gubitak sluh

Olovo se može naći u staroj farbi, prašini, zemljištu i vodi. Neki azijski i južno-američki narodni lekovi protiv bolova u stomaku, u sebi sadrže olovo. Olovo se može naći i u kozmetičkim proizvodima uvezenim sa Bliskog Istoka.

Kako se testira olovo?

- Uzima se mala količina krvi iz prsta ili vene i testira se na olovo. Krv se može dati u lekarskoj ordinaciji, bolnici, ambulanti ili laboratoriji. Ukoliko niste sigurni gde da dovedete svoje dete na testiranje, pozovite lokalnu zdravstvenu službu.

Šta izaziva trovanje olovom kod dece?

- Najčešći uzrok trovanja je prah od stare farbe koja u sebi sadrži olovo. Ako je pod prekriven prašinom ili strugotinama stare farbe sa zidova, beba bi mogla da unese olovo sisajući prašnjave ruke ili igračke, ili jednostavno kroz pluća, disanjem. Neka deca jedu strugotine farbe ili žvaću farbu sa prozorskih dasaka i ograda stepeništa.

Roditelji mogu da preduzmu određene korake kako bi sprečili trovanje olovom kod dece

- Držati decu što dalje od farbe koja se ljušti i od razbijenog maltera
- Prati deci ruke što češće kako bi se isprao olovni prah ili prljavština
- Prati često dečje igračke, posebno one koje deca stavljaju u usta.
- Upotrebljavati hladnu, a ne toplu vodu u pripremi dečje hrane. Pustiti hladnu vodu da teče bar minut pre upotrebe, kako bi olovo sakupljeno u slavini isteklo.
- Hranu iz konzervi čuvati u staklenim i plastičnim posudama.
- Koristiti bezolovno posuđe. Neko posuđe može u glazuri imati olovo. Ne koristiti izgrebano ili oštećeno posuđe za kuvanje ili čuvanje hrane.
- Biti oprezan u hobijima. Za modeliranje su nekad neophodne farbe, boje i lepak. Ove stvari mogu sadržavati olovo.
- Ne unositi olovo sa posla u kuću. Ljudi koji rade na gradilištu, kao i vodoinstalateri, moleri, automehaničari i slično, mogu biti izloženi olovu.
- Prati radnu odeću odvojeno.
- Ne voditi decu na mesta gde se vrši rekonstrukcija i renoviranje. Stare boje u sebi mogu imati olovo.
- Ne dozvoliti deci da se igraju na zemlji, posebno oko ruševina starih zgrada i blizu železničkih pruga. Bolje je da se igraju u pesku.
- Kad je toplo vreme, ako se otvaraju prozori, prati prozorske daske i okna čim se pojavi prašina, a najmanje jednom mesečno.
- Zvati lokalnu zdravstvenu ustanovu u vezi sa informacijama o profesionalcima koji se bave problemima vezanim za olovne boje.

Hranite se hranom koja eliminiše olovo

- Hrana bogata gvožđem i kalcijumom pomaže u zaštiti od trovanja olovom.
Gvožđe se nalazi u: pasulju/grašku, posnoj govedini i svinjetini, piletini/ćuretini, spanaću, žitaricama, jajima, tunjevini i kelju.
Kalcijum se nalazi u: kačkavalju, mleku, jogurtu, svežem siru, sladoledu, mlečnim napicima, pudingu, krem supi, pici, lazanji i testu sa sirom.
Dajte deci zdravu užinu: dete sa praznim stomakom unosi više olova.

Na redovnim lekarskim pregledima u prvoj i drugoj godini života, Vaš lekar bi trebalo da uzme uzorak krvi na testiranje zbog prisustva olova, bez obzira na Vaše odgovore na Upitnik za utvrđivanja rizika izloženosti olovu. Deca između 9 i 36 meseci starosti imaju povećan rizik od dejstva olova.

Na svakom rutinskom lekarskom pregledu, kod dece od 6 do 72 meseca, lekar mora da izvrši procenu rizika izloženosti olovu. Uzorak krvi treba uzeti od dece sa visokim nivoom rizika trovanja.

Upitnik za utvrđivanja rizika:

Da li Vaše dete: DA NE Nepoznato

1. Živi ili redovno posećuje kuću u kojoj se guli Farba ili otpadaju strugotine farbe i koja je Sagrađena pre 1960. godine? To može biti i Obdanište, zabavište, kuća dadilje ili rođaka.
2. Živi ili redovno posećuje kuću koja je sagrađena pre 1960. godine i odnedavno ili trenutno se renovira, ili se planira renoviranje?
3. Ima brata, sestru ili druga koji se leče od trovanja olovom?
4. Često dolazi u kontakt sa odraslom osobom čija profesija ili hobi su povezani sa izloženošću olovom? Moguće profesije su: moleraj, renoviranje, zidanje, zavarivanje, grnčarstvo. Mogući hobiji su: obrada stakla ili grnačarija, ribolov, izrada vatrenog oružja i sakupljanje olovnih figurica.
5. Žive u blizini prometnog auto puta gde u zemljištu i vazduhu može biti olova?

Vaš lekar može da Vam postavi dodatna pitanja koja mogu biti specifična za određenu situaciju vezanu za Vašu okolinu. Ukoliko su Vaša porodica/dete došli iz strane zemlje ili bili u poseti nerazvijenim ili zemljama u razvoju u dovoljno dugom vremenskom periodu, o tome bi trebalo da obavestite svog lekara.

Ukoliko je odgovor na bilo koje od gore postavljenih pitanja DA, u tom slučaju se smatra da je Vaše dete pod velikim rizikom izlaganja olovu i da treba da da krv na analizu. Ukoliko niste sigurni u vezi sa bilo kojim od pitanja, prodiskutujte ih sa Vašim lekarom.

Ukoliko imate bilo kakvo pitanje u vezi sa gore iznetim, prodiskutujte ga sa lekarom, ili možete pozvati lokalnu zdravstvenu organizaciju - program za prevenciju trovanja olovom.